

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

KOD UCZNIĄ

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

*miejsce
na naklejkę*

Egzamin ósmoklasisty

Język polski

DATA: 18 grudnia 2018 r.

GODZINA ROZPOCZĘCIA: 9:00

CZAS PRACY: do 180 minut

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych **19 stronach** są wydrukowane **22 zadania**.
2. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Wszystkie zadania rozwiąż długopisem lub piórem.
5. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
6. W każdym zadaniu poprawna jest zawsze **tylko jedna** odpowiedź.
7. Ewentualne poprawki w odpowiedziach zapisz zgodnie z informacjami zamieszczonymi na następnej stronie.
8. Na trzeciej stronie arkusza zamieszczona jest lista lektur obowiązkowych.

Powodzenia!

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

Upewnienia
uczniā do:

dostosowania
zasad oceniania.

nieprzenoszenia
odpowiedzi na kartę.

OPOP-800-1812

Zapoznaj się z poniższymi informacjami

1. Do niektórych zadań podane są trzy albo dwie odpowiedzi:

A. B. C. albo PRAWDA FAŁSZ

Tylko jedna z nich jest poprawna. Wybierz ją i zaznacz znakiem ✕, np.:

✕. B. C. albo PRA✕DA FAŁSZ

2. Jeśli się pomylisz, otocz błędna odpowiedź kółkiem i zaznacz znakiem ✕ poprawną odpowiedź, np.

⊗ ✕ C. albo PRA⊗DA FA✕SZ

3. Jeśli się pomylisz, zapisując odpowiedź w zadaniu otwartym, pomyłkę przekreśl i napisz poprawną odpowiedź

nad niepoprawnym fragmentem

Uważam, że bohater postąpił ~~dobrze~~ ^{stuszenie}.

lub obok niego

Uważam, że bohater postąpił ~~dobrze~~ stuszenie

Lista lektur obowiązkowych¹

Klasy VII i VIII

Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*

Aleksander Fredro, *Zemsta*

Jan Kochanowski, wybór fraszek, pieśni i trenów, w tym treny I, V, VII, VIII

Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*

Ignacy Krasicki, *Żona modna*

Adam Mickiewicz, *Reduta Orzona*, *Śmierć Pułkownika*, *Świtezianka*, *Dziady* część II, wybrany utwór z cyklu *Sonety krymskie*, *Pan Tadeusz* (całość)

Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Książę*

Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis*, *Latarnik*

Juliusz Słowacki, *Balladyna*

Stefan Żeromski, *Szyfowe prace*

Sławomir Mrożek, *Artysta*

Melchior Wańkowicz, *Ziele na kraterze* (fragmenty), *Tędy i owędy* (wybrany reportaż)

Zadania egzaminacyjne są wydrukowane na kolejnych stronach.

¹ W latach 2019–2021 na egzaminie będą pojawiały się pytania dotyczące lektur obowiązkowych tylko dla klasy VII i VIII.

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Henryk Sienkiewicz

LATARNIK

Rozciekawiony starzec przeciął płótno i ujrzał książki: wziął jedną do ręki, spojrzął i położył na powrót, przy czym ręce poczęły mu drżeć mocno. Skawiński przysłonił oczy, jakby im nie wierząc; zdawało mu się, że śni – książka była polska. Co to miało znaczyć?! Kto mu mógł przysłać książkę? W pierwszej chwili zapomniał widocznie, iż jeszcze na początku swej latarniczej kariery przeczytał pewnego razu w pożyczonym od konsula „Heraldzie”¹ o zawiązaniu polskiego Towarzystwa w New Yorku² i że zaraz przesłał Towarzystwu połowę swej miesięcznej pensji, z którą zresztą nie miał co robić na wieży. Towarzystwo wywdzięczając się, przysyłało książki. [...]

Rozcięta paczka leżała przed nim wyraźnie, oświecona blaskiem popołudniowego słońca, a na niej otwarta już książka. Gdy stary wyciągnął znowu po nią rękę, słyszał wśród ciszy bicie własnego serca. Spojrzął: były to wiersze. Na wierzchu stał wypisany wielkimi literami tytuł, pod spodem zaś imię autora. Imię to nie było Skawińskiemu obce; wiedział, że należy ono do wielkiego poety, którego nawet i utwory czytywał po trzydziestym roku w Paryżu. Potem, wojując w Algierze i w Hiszpanii, słyszał od rodaków o coraz wzrastającej sławie wielkiego wieszca, ale tak przywykł wówczas do karabina, że i do ręki nie brał książek. W czterdziestym dziewiątym roku wyjechał do Ameryki i [...] prawie nie spotykał Polaków, a nigdy książek polskich. Z tym większą też skwapliwością³ i z tym żywiej bijącym sercem przewrócił kartę tytułową. Zdało mu się teraz, że na jego samotnej skale poczyna się dzieć coś uroczystego. Jakoż była to chwila wielkiego spokoju i ciszy. Zegary aspinwallskie⁴ wybiły piątą po południu. Jasnego nieba nie zaciemniała żadna chmurka, kilka mew tylko pławiło się w błękitach. Ocean był ukołysany. Nadbrzeżne fale zaledwie bełkotały z cicha, rozplywając się łagodnie po piaskach. W dali śmiały się białe domy Aspinwallu i cudne grupy palm. Naprawdę było jakoś uroczyście, a cicho i poważnie.

¹ „Herald” – *The Herald* najstarszy brytyjski dziennik ukazujący się do dzisiaj.

² New York – Nowy Jork, miasto w Stanach Zjednoczonych.

³ Skwapliwość – tu: ochota, chęć.

⁴ Aspinwallskie – występujące w mieście Aspinwall w Stanach Zjednoczonych.

Na podstawie: Henryk Sienkiewicz, *Latarnik*, Wrocław 1988.

Zadanie 1. (0–1)**Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.**

Bohater tekstu jest polskim ____.

emigrantem	A
------------	---

turystą	B
---------	---

Zadanie 2. (0–1)**Uzupełnij zdanie. Zaznacz literę A albo B.**

W przytoczonym fragmencie zostały przywołane ____ Skawińskiego.

plany życiowe	A
---------------	---

wydarzenia z życia	B
--------------------	---

Zadanie 3. (0–1)**Uzupełnij zdanie. Zaznacz literę A albo B.**Pytanie z pierwszego akapitu *Kto mu mógł przysłać książkę?* świadczy ____ Skawińskiego.

o zaciekawieniu	A
-----------------	---

o oburzeniu	B
-------------	---

Zadanie 4. (0–1)**Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.**

Książki, które otrzymał Skawiński, wysłało mu polskie Towarzystwo jako ____.

nagrodę za pracę	A
------------------	---

wyraz wdzięczności	B
--------------------	---

Zadanie 5. (0–1)**Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.**

Uczucie, które towarzyszyło Skawińskiemu po otwarciu paczki, to ____.

wzruszenie	A
------------	---

obojętność	B
------------	---

Zadanie 6. (0–1)**Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.***Wielkim wieszczem*, którego wspomina Skawiński, jest ____.

Adam Mickiewicz	A
-----------------	---

Juliusz Słowacki	B
------------------	---

Zadanie 7. (0–1)**Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.**

Przenośne znaczenie ma sformułowanie ____.

<i>paczka leżała przed nim</i>	A
------------------------------------	---

<i>śmiały się białe domy</i>	B
----------------------------------	---

Zadanie 8. (0–1)**Oceń, czy zdanie jest prawdziwe. Zaznacz PRAWDA albo FAŁSZ.**Wypowiedzenie *Naprawdę było jakoś uroczyście, a cicho i poważnie* użyte w ostatnim akapicie służy podkreśleniu zdziwienia narratora.

PRAWDA

FAŁSZ

Zadanie 9. (0–2)

9.1. Odwołując się do całego utworu, napisz, dlaczego Skawiński zamieszkał w latarni w Aspinwall.

.....

.....

9.2. Odwołując się do całego utworu, napisz, dlaczego Skawiński został zwolniony z posady latarnika.

.....

.....

Zadanie 10. (0–2)

10.1. Do podanego wyrazu dopisz taką formę, która wyjaśni pisownię tego wyrazu przez ż.

książka –

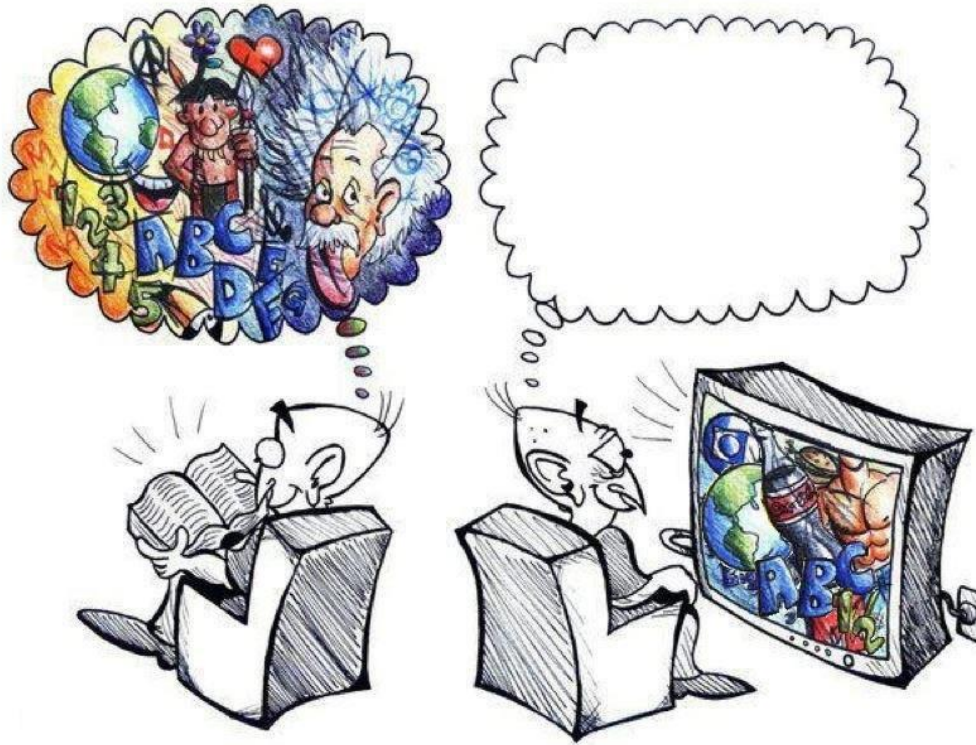
10.2. Ułóż zdanie z podanym przez siebie wyrazem.

.....

.....

Zadanie 11. (0-1)

Czy czytanie książek jest lepsze od oglądania telewizji? Uzasadnij swoje zdanie, odwołując się do poniższej ilustracji.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 12. (0–3)

Przeczytaj fragment utworu.

Goście weszli w porządku i stanęli kołem.
Podkomorzy¹ najwyższe brał miejsce za stołem:
Z wieku mu i z urzędu ten zaszczyt należy,
Idąc, kłaniał się starcom, damom i młodzieży;
[...]
Tadeusz i Zofia do stołu nie siedli;
Zajęci częstowaniem włościan, chodząc, jedli.
Starożytny był zwyczaj, iż dziedzice nowi
Na pierwszej uczcie sami służyli ludowi.

¹ Podkomorzy – od XIV w. urzędnik ziemski rozstrzygający spory między sąsiadami.

12.1. Uzupełnij zdanie.

Przytoczony fragment pochodzi z lektury obowiązkowej pt., której autorem jest Adam Mickiewicz.

12.2. Który ze sporów kończą wydarzenia przywołane w przytoczonym fragmencie utworu Adama Mickiewicza? Zaznacz literę A albo B.

Spór o zamek.	A
---------------	---

Spór o Kusego i Sokoła.	B
-------------------------	---

12.3. Z całego utworu Adama Mickiewicza wybierz i podaj jeden obyczaj szlachecki opisany w tym utworze.

.....
.....

Zadanie 13. (0-3)

Napisz ogłoszenie, w którym zachęcisz koleżanki i kolegów do udziału w konkursie na ilustrację do *Latarnika* Henryka Sienkiewicza. Pamiętaj o podaniu wszystkich niezbędnych informacji.

Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

OGŁOSZENIE

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Maria Ziółkowska

STÓŁ

Trudno sobie wyobrazić, że przez bardzo długie wieki ludzie nie znali stołu w takiej postaci, jaką mamy dzisiaj. Więcej – że są ludy, które i teraz stołu nie potrzebują. Niektórzy filolodzy¹ są zdania, że wyraz „stół” nie wywodzi się od wyrazu „stać”, lecz od „ściółka”².

W najdawniejszych czasach, miejscem, gdzie układano jadło, była zwykła ściółka z trawy i liści, zabezpieczająca przed brudem ziemi. Zatem jedną z pierwszych form stołu stanowiła ściółka. Następnie przyszła kolej na płachtę. Rozpościerano ją na równym, ubitym kawałku ziemi i na niej ustawiano potrawy. Kolejną postacią stołu była deska, która dla wygody kucających i klękających koło niej biesiadników otrzymała podstawki. Podstawki te z czasem rosły, aż zmieniły się w normalne nogi. Nogi te i deska wyglądały różnie, w zależności od zamożności i smaku artystycznego właściciela. O ile deski, przeważnie prostokątne, mogły konkurować ze sobą jedynie gładkością i urodą drzewnych słoików, o tyle nogi stołowe miały nieograniczone wprost możliwości prezentowania swoich walorów. Ale deska na podstawkach nie wszędzie przerodziła się w stół.

Marcin Bielski, pierwszy z kronikarzy polskich, który dzieje powszechne spisał w języku ojczystym, pisał, że „u Bolesława Chrobrego było 40 stołów popolitych, do których szedł każdy, kto chciał”.

Stół nabrał z czasem znaczeń przenośnych, przeszedł do przysłów, z których liczne zachowały się do dzisiaj. Mówiono: „Weź to pod stół” – ukryj, zaniechaj, machnij na to ręką. „Narada okrągłego stołu” – narada, podczas której wszyscy ludzie są równi. Najpopularniejsze ze wszystkich są oczywiście powiedzonka związane ze zwykłym stołem, przy którym się je i pracuje.

¹ Filolog – specjalista zajmujący się badaniami nad językiem i literaturą.

² Ściółka – warstwa okrywająca glebę, utworzona, np. z opadłych liści, gałązek, owoców.

Na podstawie: Maria Ziółkowska, *Skąd my to mamy?*, Warszawa 1997.

Zadanie 14. (0–2)

Dokończ zdania zgodnie z sensem tekstu Marii Ziółkowskiej.

Tematem tekstu Marii Ziółkowskiej jest

W ostatnim akapicie autorka

.....

Zadanie 15. (0–2)

Wypisz z tekstu kolejne formy stołu, zgodnie z tym, w jakiej kolejności pojawiały się w życiu ludzi.

- 1)
- 2)
- 3)
- 4) Stół z nogami.

Zadanie 16. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.

Stół, przy którym się je i pracuje, nazwano w ostatnim akapicie tekstu ____.

zwykłym stołem	A
----------------	---

okrągłym stołem	B
-----------------	---

Zadanie 17. (0–1)

Oceń, czy zdanie jest prawdziwe. Zaznacz PRAWDA albo FAŁSZ.

Deski zostały wyposażone w podstawki, które później zmieniły się w nogi.

PRAWDA

FAŁSZ

Zadanie 18. (0–1)

Oceń, czy zdanie jest prawdziwe. Zaznacz PRAWDA albo FAŁSZ.

Z tekstu wynika, że Marcin Bielski spisał dzieje powszechne w języku polskim.

PRAWDA

FAŁSZ

Zadanie 19. (0–2)**19.1. Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.**

Sformułowanie *nogi stołowe miały [...] możliwości prezentowania swoich walorów* ma znaczenie ____.

przenośne	A
-----------	---

dosłowne	B
----------	---

19.2. We współczesnym języku mamy powiedzenie *wykladać karty na stół*, które oznacza, że ktoś mówi szczerze i otwarcie o swoich zamierzeniach.

Czy powiedzenie *weź to pod stół*, zawarte w tekście Marii Ziółkowskiej, oraz powiedzenie *wykladać karty na stół* mają to samo znaczenie? Zaznacz literę A albo B.

TAK	A
-----	---

NIE	B
-----	---

Zadanie 20. (0–1)**Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.**

W zdaniu *Nogi te i deska wyglądały różnie w zależności od smaku artystycznego właściciela* wyrazu *smak* użyto w znaczeniu ____.

zmysłu pozwalającego rozpoznać właściwości jedzenia	A
---	---

poczucia piękna i elegancji	B
-----------------------------	---

Zadanie 21. (0–1)**Dokończ zdanie. Zaznacz literę A albo B.**

Wyrazy *pod, przy, z, na* użyte w ostatnim akapicie są ____.

przyimkami	A
------------	---

zaimkami	B
----------	---

Zadanie 22. (0–20)

Poniżej przedstawiono, do wyboru, dwa tematy wypracowań: temat 1. i temat 2. Dokładnie przeczytaj każdy z podanych tematów.

Podjmij decyzję, na który temat napiszesz wypracowanie.

Pamiętaj!

Musisz napisać wypracowanie tylko na jeden z podanych tematów: temat 1. lub temat 2.

Temat 1.

Czy szczęśliwym jest ten człowiek, który daje szczęście innym? Napisz rozprawkę, w której przedstawisz swoje stanowisko i je uzasadnisz. Odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej. Pisz zgodnie z tematem i planem. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 60 słów.

Pisz zgodnie z planem:

- we wstępie przedstaw swoje stanowisko na ten temat,
- w rozwinięciu uzasadnij, dlaczego tak uważasz, i swoje uzasadnienie potwierdź przykładem z lektury obowiązkowej,
- w zakończeniu napisz wniosek, jaki wynika z całej Twojej wypowiedzi.

Temat 2.

Wyobraź sobie, że spotkałeś/spotkałaś się z Tadeuszem, bohaterem lektury obowiązkowej *Pan Tadeusz*. Napisz opowiadanie o tym spotkaniu. Odwołaj się do treści utworu. Pisz zgodnie z tematem i planem. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 60 słów.

Pisz zgodnie z planem:

- we wstępie przedstaw Tadeusza, bohatera Twojego opowiadania, zgodnie z treścią obowiązkowej lektury,
- w rozwinięciu przedstaw i opisz Twoje wymyślane spotkanie z Tadeuszem,
- wprowadź co najmniej pięć elementów spośród podanych: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, moment najwyższego napięcia, dialog, monolog, wspomnienie przeszłości,
- w zakończeniu podsumuj swoją wypowiedź.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

OPOP-800-1812

Uprawnienia ucznia do:
dostosowania zasad oceniania

nieprzenieszenia odpowiedzi na kartę

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

KOD UCZNI

PESEL

miejsce
na naklejkę

Nr zadania			
1	☐	☐	
2	☐	☐	
3	☐	☐	
4	☐	☐	
5	☐	☐	
6	☐	☐	
7	☐	☐	
8	☐	☐	
9.1	☐	☐	
9.2	☐	☐	
10.1	☐	☐	
10.2	☐	☐	
11	☐	☐	
12.1	☐	☐	
12.2	☐	☐	
12.3	☐	☐	
13. Treść i forma	☐	☐	☐
13. Język	☐	☐	
14	☐	☐	☐
15	☐	☐	☐

W
Y
P
E
Ł
N
I
A

E
G
Z
A
M
I
N
A
T
O
R

Nr zadania						
16	☐	☐				
17	☐	☐				
18	☐	☐				
19.1	☐	☐				
19.2	☐	☐				
20	☐	☐				
21	☐	☐				
22	0	1	2	3	4	5
Realizacja tematu wypowiedzi	☐	☐	☐			
Elementy twórcze/Elementy retoryczne	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kompetencje literackie i kulturowe	☐	☐	☐			
Kompozycja tekstu	☐	☐	☐			
Styl	☐	☐	☐			
Język	☐	☐	☐	☐	☐	
Ortografia	☐	☐	☐			
Interpunkcja	☐	☐				

Temat:

--	--	--	--	--	--	--	--	--

KOD EGZAMINATORA

.....
Czytelny podpis egzaminatora